

Сёння мінчане, жыхары абласных і буйных гарадоў Беларусі маюць даволі высокі ўзровень жыцця і камфортныя ўмовы працы. На іх фоне беларуская глыбінка — вёска і малая гарады з колькасцю насельніцтва да 50 тысяч — выглядае куды больш сціпла. Але ж менавіта там працывае прыкладна палова насельніцтва краіны — такіх жа не грамадзян, як і ўсе іншыя. Да 2010 года гэты дыспарытэт дабрабыту павінен быць знівеліраваны. Менавіта такую мэту мае Дзяржаўная комплексная праграма развіцця рэгіёнаў, малых і сярэдніх гарадскіх пасяленняў на 2007—2010 гады, праект якой абмяркоўваўся ўчора на нарадзе ў кіраўніка дзяржавы.

— Мы ствараем дзяржаву для народа, — падкрэсліў Прэзідэнт Беларусі, звяртаючыся да ўрада, губернатараў, прадстаўнікоў мясцовай улады. — Такую дзяржаву, дзе будуць рэалізаваны максімальна спрыяльныя ўмовы жыццядзейнасці чалавека, незалежна ад яго месцажыхарства.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў дачыненні да адраджэння і развіцця вёскі прыняты ўсе неабходныя рашэнні. Рэалізуецца адпаведная праграма. Малая ж гарады аказаліся залежнымі ад «галавацтва савецкіх часоў»: тут ствараліся горадаўтваральныя прадпрыемствы, якія разваліліся пасля распаду Савецкага Саюза, і большасць насельніцтва аказалася без работы і нармальнага ўмоў працы. Таму пасля наведвання кіраўніком Беларусі шэрагу такіх гарадоў былі прыняты канкрэтныя рашэнні па іх адраджэнню. Больш таго, ужо існуюць становачыя прыклады такой сацыяльнай рэабілітацыі з канкрэтнымі адрасамі. Паводле слоў Прэзідэнта, пытанні: «Як рабіць?» быць не павінна. Стварыць людзям працоўныя месцы, нармальныя ўмовы жыцця ў такіх населеных пунктах неабходна ўжо ў гэту пярэючку.

— Мы павінны падцягнуць умовы працы і быту жыхароў малых гарадоў да ўзроўню мінчан, — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Для рэалізацыі гэтай задачы Прэзідэнт у свой час даручыў ураду распрацаваць праект дзяржаўнай комплекснай праграмы. Прычым з жорсткімі патрабаваннямі: ніякага канцэптуалізму, а толькі звод канкрэтных населеных пунктаў і неабходных мерапрыемстваў.

Прэзідэнт таксама запатрабаваў эканомнага выкарыстання бюджэтных рэсурсаў, якія будуць накіроўвацца на развіццё малых і сярэдніх гарадскіх пасяленняў.

— Я вам не дазволу нішчыць грошы. Сканцэнтруйце сродкі і вядзьце будаўніцкія ў трыба, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Паводле слоў Прэзідэнта, у рэспубліцы будзе наладжаны самы жорсткі кантроль за выкарыстаннем такіх бюджэтных сродкаў. Беларускі лідар запатрабаваў ад Камітэта дзяржаўнага кантролю ўзбуджаны крымінальныя справы за безгаспадарчасць пры рэалізацыі праектаў у малых і сярэдніх гарадах.

— Мы ганямся за жулікамі і прайдзівістамі, але яны крадуць 500 тыс. долараў, мільёны. Тут жа крадуць дзесяткі і сотні мільёнаў долараў, — сказаў Прэзідэнт.

Гаворачы пра рэалізацыю праграмы ў кожным асобна ўзятым населеным пункце, Аляксандр Лукашэнка заклікаў быць беражлівымі і ашчэднымі, пазбягаць лішніх выдаткаў і працаваць на ўжо існуючы базіс.

— Не разбурайце ўклад вёскі, які стагоддзямі сам ствараўся. Будзьце дабродушчы, ушчыпляйце вёску, а не стварайце на голым месцы «пацёмкінскія вёскі», — запатрабаваў кіраўнік дзяржавы. — ... Дараваная за безгаспадарчасць не будзе.

Гаворачы аб неабходнасці рэалізацыі Дзяржпраграмы, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што яна прадугледжвае цэлы комплекс мераў па развіццю малых і сярэдніх гарадоў. Сярод іншага — стварэнне спрыяльных умоў для вядзення бізнесу, адкрыццё новых вытворчасцяў, каб «прадпрыемальнік пайшоў менавіта туды».

— Тады за кошт вытворчасці бізнес сам створыць нармальныя ўмовы для жыцця людзей у такіх гарадах, — лічыць Прэзідэнт. — Вядома, пад кантролем дзяржавы, каб прыбытак, які будзе зарабляцца на месцы, інвеставалася ў развіццё малых гарадоў, пасёлкаў, а не раскладваўся па кішэнях або, што яшчэ горш, вывозіўся за межы краіны.

Яшчэ адна задача, пастаўленая Аляксандрам Лукашэнкам, — у малых і сярэдніх гарадах Беларусі павінна быць наладжана вытворчасць імпартазамешчальных тавараў.

Як адзначыў, прадстаўляючы Дзяржпраграму, прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі, дакумент ахоплівае 187 населеных пунктаў, у тым ліку 95 пасёлкаў гарадскога тыпу, 73 малых гарады, 15 сярэдніх гарадоў з колькасцю да 50 тыс. чалавек, горад Слонім, а таксама 1 сельскі пасёлак (Ільці) і 2 вёскі (Бігосава Віцебскай і Гадзінска Магілёўскай абласцей). Вызначаны пералік са 188 праграмных арганізацый і распрацаваны меры па стабілізацыі іх дзейнасці. Прадугледжана рэалізацыя 335 інвестыцыйных праектаў і комплексных мерапрыемстваў па развіццю малых і сярэдніх гарадоў: 97 — стварэнне новых, 152 — мадэрнізацыю дзейных вытворчасцяў, 372 арганізацыям мяркуецца ўсталяваць шэраг падатковых прэферэнцый.

У выніку рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы чакаецца, што да 2011 года ў малых і сярэдніх гарадскіх пасяленнях будзе створана 99,3 тысячы працоўных месцаў, значна знізіцца ўзровень беспрацоўя, мінімальна налічаная заробатная плата ў 2010 годзе ў параўнанні з 2005 годам узрасце да 1,9—2,1 раза. Таксама запланаваны значны рост аб'ёмаў вытворчасці прадукцыі, работ і паслуг — ад 141 да 156 працэнтаў.

У комплексе з Дзяржпраграмай падрыхтаваны праекты шэрагу ўказаў кіраўніка дзяржавы. Так, праект Указа «Аб спрошчанай сістэме падаткаабкладання» прадугледжвае ўдасканаленне і значнае пашырэнне выкарыстання спрошчанай сістэмы падаткаабкладання для суб'ектаў малага прадпрыемстваў.

У прыватнасці, прапануецца пашырыць колькасць суб'ектаў гаспадарання, якія маюць права выкарыстоўваць спрошчаную сістэму, за кошт змянення крытэрыяў максімальнай колькасці наёмных работнікаў з 15 да 100 чалавек і павелічэння сярэднегадавага памеру валавой вытворчасці да 2 млрд рублёў.

Акрамя таго, у праекце прадугледжаны льготныя ўмовы спрошчанай сістэмы для арганізацый і зарэгістраваных індывідуальных прадпрыемальнікаў, якія ажыццяўляюць вытворчую дзейнасць у малых населеных пунктах і аграрадах.

Па папярэдніх ацэнках, спрошчаную сістэму падаткаабкладання змогуць выкарыстоўваць да 25 тысяч арганізацый і 50 тысяч індывідуальных прадпрыемальнікаў.

Міністр фінансаў Беларусі Мікалай Корбут паведамыў, што на рэалізацыю Дзяржпраграмы прадугледжана каля 22 трыльёнаў рублёў, з якіх 11,8 трыльёна — бюджэтная сродкі.

Аляксандра Лукашэнка цікавіла падрабязная раскладка артыкулаў, на якія будуць выдаткаваны асноўныя сродкі. Кіраўнік дзяржавы адзначыў пэўную блытаніну ў расходнай частцы праграмы, якая ўзнікла з-за таго, што суды трапілі ў артыкулы расходаў і мерарышты, уводзіліся на работу на ўмовах больш чым паловы працоўнага дня і трыдня. А вось у выпадку, калі жанчына выбірае варыянт «паловы стайкі», прадстаўленне дапамогі заўважваецца.

Шмат у чым падобнае малюнак атрымліваецца і з даволі распаўсюджанай сёння практыкай «падтрацовак» падчас знаходжання ў водпуску па доглядку дзіцяці ў ўзросце да 3 гадоў. У прынцыпе, калі такія заробкі з'яўляюцца толькі час ад часу, то падстава для скасавання дапамогі няма. Аднак калі падтрацоўкі становяцца пастаяннымі, то выплата дапамогі можа спыніцца. І, да слова, адсачыць рэгулярнасць атрымання даходаў пад такіх жа грамадзянскіх-прававых дагаворах не так і складана — «падказкі» ў дадзеным выпадку дае персанфікаваны ўлік адлічэнняў на дзяржаўна-сацыяльнае страхаванне.

ХТО ЗАМЕНИЦЬ МАЖА? Сітуацыю, калі да пачатку «дэкрэтнага» водпуску асноўны даход сям'і складаў менавіта заробак жанчыны, унікальнай назваць нельга. Таму жаданне яе мажа хутчэй «вярнуць» гэтую крыніцу зноў, падаецца.

Сяргей ПРОТАС.

Твае правы

«ДЭКРЭТНЫ» ВОДПУСК. ЦІ ПРАЦЯГ КАР'ЕРЫ?

Статыстыка сведчыць, што ўзрост сярэднястатыстычнай беларускай жанчыны першае дзіця, у буйных гарадах па «законным» стандарту паступова набліжаецца да 30-гадовай адзнакі. Прычына тут зразумела — усё больш нашых сучасніц лічаць за лепшае спачатку «зрабіць кар'еру». І менавіта гэтым жаданнем тлумачыцца той факт, што значная частка жанчын прымае рашэнне вярнуцца на сваё працоўнае месца яшчэ да заканчэння водпуску па доглядку дзіцяці ў ўзросце да 3 гадоў. Між тым, практыка сведчыць: у такой сітуацыі заўсёды ўзнікае шэраг па-сапраўднаму няпростых пытанняў. У прыватнасці, пры якіх умовах заўважваецца права на «дзіцячую» дапамогу, што можа атрымаваць яе замест маці і ці можна жанчыне ў выпадку «дэкрэтнага» вяртання з водпуску проста адмовіцца ад звышнорочных работ або службовай камандзіроўкі? Аб усім гэтым і іншым — наша сённяшняя гутарка з загадчыкам юрыдычнай кансультацыі галоўнага прававага ўпраўлення апарату Савета Федэрацый прафсаюзаў Беларусі Уладзімірам Іванавічам ШЭЛКОВІЧАМ.

ПАЛОВА СТАЙКІ — З ДАПАМОГАЙ

Няма сумненняў, што пры прыняцці рашэння аб «дэкрэтным» вяртанні з водпуску па доглядку дзіцяці ў ўзросце да 3 гадоў найперш узнікае пытанне — ці прывадзіць гэта да скасавання права на дзяржаўную дапамогу па доглядку? Між тым, адзначае Уладзімір Шэлковіч, тут варта мець на ўвазе наступнае: паводле заканадаўства, магчымыя атрымаваць дапамогу на дзіця атрымае толькі маці, якія выхадзіць па работу на ўмовах больш чым паловы працоўнага дня і трыдня. А вось у выпадку, калі жанчына выбірае варыянт «паловы стайкі», прадстаўленне дапамогі заўважваецца.

Прэзідэнт падкрэсліў, што Праграма не павінна стаць «добрым намерам». Патрэбна канкрэтная вызначыцца па кожным населеным пункце, што трэба пабудоваць, адрамантаваць, абсталяваць і г. д., каб чалавек мог нармальна працаваць, годна жыць, адраўляцца дзіцяці ў добрую школу, атрымаць належную медыцынскую дапамогу... І колькі гэта будзе каштаваць. Зыходзіць трэба з пазіцыі прастай жыццёвай логікі.

Прэзідэнт даручыў ураду і губернатараў працаваць праект праграмы з улікам выказаных заўваг і прапанаваў да пачатку другога квартала. Гэта значыць, што на няпростую, але вельмі важную і адказную работу засталася крыху больш за месяц.

Сяргей ПРОТАС.

Уважлівае чытанне

«Звязда»

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

17 ЛЮТАГА 2007 г. СУБОТА № 33 (25898) Кошт 350 рублёў

ВЯДЦЕЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 Г.

Родная газета на роднай мове

ISSN 1990-763X

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў 2007 годзе ў будынку па сваёй вывадкай цэнаўтварэнняў: 288-89-01.

Паводле звестак праектаў, якія ўключаны ў дадзены агляд, у Беларусі ў

Дыскусійная трыбуна

Беларусь паміж Еўропай і Расіяй

У апошнія гады знешняя палітыка Беларусі арыентавалася амаль цалкам на Расію, хоць з Еўропай і захоўвалася даволі добрая эканамічная ўзаемаадносінны. Аднак «газавая праблема» напрыканцы мінулага — пачатку гэтага года прымусіла панавама паглядзець на ўзаемаадносінны са сваімі суседзямі. Аб месцы Беларусі паміж Еўропай і Расіяй карэспандэнт «Звязды» размаўляе з дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі **Вольгай АБРАМАВАЙ**.

— На чым у апошнія гады грунтаваліся ўзаемаадносінны Беларусі і Еўропы?

— Двухбаковыя беларуска-еўрапейскія ўзаемаадносінны ў апошнія гады былі залучанымі ўсяго папярэдняга развіцця краіны з часо атрымання ёй незалежнасці. Кароткі перыяд з пачатку 90-х гадоў да ўвядзення інстытута Прэзідэнта быў дастаткова размытым і не дазваляў у поўнай меры вызначыць, якія знешнія прыярытэты выбірае Беларусь. У адных сітуацыях гэта было адно: напрыклад, падпісанне вядомага антыкрызіснага пагаднення, у якім удзельнічалі прадстаўнікі ўлады і апазіцыі і якое мела ўскладна выражаны антырасійскі характар. У другіх — іншае: рашэнне ўрада Кебіча аб грашовай уніі з Расіяй. У цэлым тады знешняя палітыка не насіла ўсяадамнага характару, а тым больш неглыба кажаць, што існуе нейкая стратэгія знешнепалітычных дзеянняў. Адназначна, якая ставілася, — не згубіцца ў гэтым свеце, неяк выжыць, паспрабаваць знайсці арыенціры і прыярытэты хоць бы на будучае дзесяцігоддзе.

Пасля ўвядзення інстытута Прэзідэнта ўсё стала больш вызначаным, асабліва пасля 1996 года. Стала ясна, што ўлада, якая прымае рашэнні, паступова вызначылася ў сваіх перавагах пасля адносна непрацяглага перыяду хістання. Быў вызначаны праграмаўскі вектар, а вектар узаемаадносіннаў з Еўропай стаў не вельмі зразумелым. Пасля вызначыліся і па апошняй. Прычым вызначылі гэта не столькі перавагі эліты, што правіла ў Беларусі, колькі дыманты перавагі большасці насельніцтва, выражаная вынікамі рэфэрэндуму 1995 года. Ён паказаў, што большасць аддае перавагу хутчай альянсу з Расіяй, чым узаадаходжанню ў геапалітычнай і культурнай прастору Захаду. Паступова гэтыя перавагі працягваліся ў пэўных дзеяннях, якія пацвердзілі, што Беларусь робіць не еўрапейскі, а праграмаўскі выбар. Аднак зразумелай мяжой гэтага выбару (незалежна ад таго, што дэкларавалася) і ў ўзроўні самазданчаваных звычайных грамадзян, і ў ўзроўні самазданчаваных большай часткі палітычнай эліты было захаванне дзяржаўнага суверэнітэту Беларусі.

Сёння сітуацыя прычынова іншая. Яна цалкам унікальная, аналагаў у мінулым незалежнай Беларусі знайсці практычна немагчыма. Сітуацыя азначае, што ўзнікае адносна кароткачасовая магчымасць (у жэніх 1,5—2 гадоў), на працягу якой можа адбыцца нерадыкальная змена многіх знешніх прыярытэтаў Беларусі.

— **Завы на працягу апошніх месяцаў аб магчымасці правядзення дыялогу з Еўропай вызваецца з гэтай унікальнай сітуацыяй?**

— Зразумела. Адбываецца разуменне думка бакамі таго, што Беларусь апынулася ў вельмі складанай сітуацыі. Узнік жорсткі дысбаланс у знешнепалітычнай сферы. Калі раней вывадзілі геапалітычнага суб'екта, якім з'яўляецца Беларусь, выгадалі раўнадушныя ў адносінах да Еўропы, то канфліктная сітуацыя, што ўзнікла ў апошнія месяцы, прыводзіць да пераасансавання не толькі праблемы саюзніцтва, але і магчымай стратэгіі і тактыкі далейшага развіцця. Кіраўніцтва Беларусі будзе дабівацца большай збалансаванасці інтарэсаў на розных накірунках, і паступова частка нацыянальных інтарэсаў будзе пераарыентавана на іншыя сусветныя бакі сілы.

— **Якія інтарэсы мае Расія, якая па сутнасці і выклікала гэтую ўнікальную сітуацыю?**

— Не думаю, што ў Расіі былі інтарэсы абслугоўваць чужыя інтарэсы. Наўрад ці інтарэсы Расіі і Еўропы ў адносінах да Беларусі супадаюць. Бліжэйшы, дастаткова згацісты інтарэс Расіі — максімальна прынякца Беларусь да Расійскай Федэрацыі, уваходжанне Беларусі ў яе стаёраў. І ў апошняю чаргу расійскае кіраўніцтва будзе заклочана тым, каб Беларусь увайшла ў арбіту еўрапейскіх інтарэсаў. Нават з чыста ваенна-палітычнага пункту гледжання гэта выглядае абсурдным. Нацыянальную дзяржаву пакуль ніхто не адмаўляе. І на першым месцы ў такой дзяржаве стаяць уласныя інтарэсы. Расія не з'яўляецца непасрэдным членам заходняга грамадства, нягледзячы нават на лакальны ўдзел на ўзроўні некаторых акцый і сумесных накірункаў дзейнасці. Інтарэс Расіі быў у тым, каб паставіць Беларусь перад жорсткім выбарам. Яна палчыла, што Беларусь ужо дастаткова далёка зайшла ў інтэграцыйных мерапрыемствах, што зваротнага руху няма. Частка расійскага кіраўніцтва вырашыла падштурхнуць працу з бок фармальнага аб'яднання. Для гэтага, палчылі яны, ёсць рычагі, якім беларускае кіраўніцтва не будзе ў стане німога процістаяць. Іх разлік вельмі нагадвае тое, што ў свай час дэклараваны ўрад Гайдара: была дакладна сфармулявана ідэя аб тым, што неабходна скінучы з сябе вярты ўсіх нацыянальных рэспублік, што уваходзілі ў стаёраў СССР, пазбавіцца ад абавязальнасцей перад імі (у першую чаргу эканамічных), а затым дакачацца перыядаў, калі Расія стане моцнай і ўсё гэтыя рэспублікі літаральна на каленях папросіцца назад. Расія лічыць, што нешта падобнае можа адбыцца праз год-паўтара і з Беларусі.

— **Ці зайшла, на ваш погляд, Беларусь так далёка ў інтэграцыйных працэсах?**

— Не зайшла. За выключэннем аднаго моманту — ваенна-палітычнага супрацоўніцтва (а тут якраз і знаходзяцца казыры, якія можа выкарыстоўваць Беларусь у гандлі з Расіяй), дзе можна назіраць дастаткова высокую ступень узаемагранічнення інтарэсаў і стварэння сумесных структур. У астатніх сферах сітуацыя можа дастаткова хутка вярнуцца да дэ-інтэграцыйнага перыяду, што развязвае рукі кіраўніцтва Беларусі ў пошуку іншых альянсаў і знешніх саюзаў. Пытанне ў тым, на якіх накірунках будзе весты пошук такія альянсы і які далёка кіраўніцтва Беларусі гатова зайсці ў пошуку ўзаемных інтарэсаў з іншымі сусветнымі цэнтрамі сілы. Час паказае, будучы гэта толькі эканамічныя інтарэсы або на перспектыву будучы ставіцца задачы заклочнага глабальных знешнепалітычных пагадненняў, у тым ліку і ваенных.

— **Пра магчымую дыялогу Беларусі і Еўропы бакі будучы кажаць у першую чаргу аб сваіх інтарэсах і патрабаваннях. Ці магчымыя аступкі з боку Беларусі і Еўропы? Кіямі яны могуць быць?**

— Калі размова ідзе аб нейкіх лакальных пытаннях, праблем не ўзнікае. Патрабаванні Міжнароднай арганізацыі працы ў адносінах да прафасанскага руху Беларусі вырашчы будзе нескладана. Мяркую, што патрабаванні, якія вылучаюцца Еўропай і датычацца свабоды сродкаў масавай інфармацыі, таксама не выклікаюць складанасцяў для беларускага боку. Але тое, што датычыцца іншых патрабаванняў, — наўрад ці. Цяперашняе кіраўніцтва Беларусі не дазваляе размаўляць з сабой на мове ультыматуму і прэтэнзій. Мы ўсё ў гэтым пераказалі, пачынаючы з канфлікту з работнікамі метрапалітаны ў 1995 годзе. Канкрэтныя практычныя сітуацыі паказалі, што вылучэнне нейкіх прэтэнзій сіламі ўнутры краіны ці з яе межамі ў якасці перадумоваў вядзення дыялогу разглядаюцца ўладамі як несур'ёзныя. Магчыма, нейкае абмеркаванне змогуць правесці чыноўнікі... Вылучыць прэтэнзій і патрабаванні ў якасці ўмоў правядзення перамоў у іх рабівае б. Ніякі ўльтыматум у якасці абавязковага выканання проста не будзе разглядацца.

Перамовы самі па сабе — самамэта. Пачынаць неабходна з эканамічнага ўзаемадзейнення. Калі еўрапейскія зацікаўлены ў паступовым зацвягванні Беларусі ў арбіту агульнаеўрапейскіх інтарэсаў, які гэта дэкларуецца, то сітуацыя неабходна азначаецца чыраза. Дзяючыя ўлада не арыентавана на тое, каб нават у складанай сітуацыі, якая ўзнікае пасля канфлікту інтарэсаў з кіраўніцтвам Расіі, здзяйсняць аступкі трымаму боку.

— **Еўропа можа ацэньваць сітуацыю па-новаму ці будзе прытрымлівацца мінулых патрабаванняў?**

— Еўропа — заложнік стэрэатыпаў і стандартаў. З аднаго боку, гэта аб'ектыўна абумоўлена тым, што ЕС пабудаваны на пэўных прынцыпах, па якіх наўрад ці будучы рабіць некаму выключэнні. Дамаркратыя сёння знаходзіцца ў культурным кодзе еўрапейцаў. З іншага боку, існуюць і суб'ектыўныя моманты. Адступіць еўрапейцы, па меншай меры публічна, не дазволіць беларуска апазіцыя. Гэта адзіны накірунак, дзе беларуска палітычная апазіцыя мае нейкія дасягненні за апошні дзесяцігоддзе. Будучы гаварыцца прагчыя словы аб садзейнічэнні на карысць народа Беларусі, але за агульнымі словамі будзе стаяць цалкам іншы змест. Калі апазіцыя будзе пераконваць еўрапейскае кіраўніцтва паісці на перамовы з беларускім кіраўніцтвам без папярэдніх умоў, то тым самым яна будзе падрываць уласны дабрабыт. Калі дамаць аб тым, што размова ідзе не аб інтарэсах народа, не аб перспектывах краіны ў доўгастэрміновых перыяд, а аб уласных інтарэсах, нішы, што стваралася на працягу дзесяцігоддзя і з якой не хочацца выплісці, і змене ўлады, то прасцей вылучаць розныя патрабаванні, загады вядоўцаў аднаго. Многія лідары апазіцыі сапраўды з'яўляюцца мінулымі саратнікамі А. Лукашэнкі, якія дапамагалі яму ў меры сваіх сіл у 1994 годзе, хоць, па вялікаму рахунку, і тады ён мог абыйсціся без іх. Гэтыя людзі лепш за іншых ведаюць, што на папярэдніх патрабаванні ён ніколі не пойдзе. Таму чым больш будзе вылучацца нейкіх патрабаванняў, тым менш варыянтаў будзе для еўрапейцаў ва ўзаемаадносіннах з Беларусію. Патрэбны нестандартныя хады, якія б дастаткова хутка дапамаглі дабіцца палітычных рашэнняў па Беларусі і за кошт фарміравання даверу паступова разварочвалі нашу краіну да еўрапейскіх каштоўнасцяў. Як бачна, занадта шмат «але» і «сурапра» таго, каб цяперашняя сітуацыя была ўзламанна сумеснымі намаганнямі і работай на пазітыве ўсіх палітычных суб'ектаў, пачынаючы ад кіраўніцтва Беларусі і заканчваючы еўрапейскімі чыноўнікамі і лідарамі беларускай палітычнай апазіцыі.

— **Калі адкінуць палітыку, у эканамічных магчымасціх з Еўропай, або ўсё занадта цесна пераплэцана?**

— Якраз-такі адносіны Беларусі з ЕС у эканамічным плане паказваюць, што адсутнічае прамая сувязь паміж палітычнымі ладам і песпехамі ў знешнеэканамічных сувязях. Класікі неаліберальнаму дастаткова дакладна сфармулявалі, што за эканамічнымі змяненнямі заўсёды ідуць палітычныя. Калі адбываецца пашырэнне сферы эканамічных свабод, то ў каллекцые з пэўнага моманту развіцця, дасягнуўшы высокай ступені эканамічных свабод, эканамічныя суб'екты пачынаюць патрабаваць свабод палітычных. І яны іх дабіваюцца. Гэта шлях Беларусі. Шлях адаптацыі Беларусі, большасць насельніцтва якой на сёння не жадае перамен і, наадварот, баіцца іх. Людзі ўвогуле бяцца перамен, і гэта міфалогія, што беларускае грамадства іх хоча. У рамках рынкавай эканомікі могуць быць сітуацыі, калі людзі жадаюць змены эканамічнага курсу, які кваліфікуецца як курс перамен. Напрыклад, надакучылі высокія падаткі, прыходзіць кансерватары і паляпшаюць умовы бізнесу. Людзі чакаюць ажыўлення эканамічнага жыцця. І магчыма, гэта на Захадзе кваліфікуецца як жаданне перамен. Але тады глабальныя перамены, які поўная перабудова ўсяго эканамічнага і палітычнага арганізма, могуць адбыцца толькі ва ўмовах распаду ці цывілізацый, калі ў людзей стравочыцца традыцыйныя механізмы адаптацыі, адыходзіць традыцыйная каштоўнасць. Такое можа адбыцца, напрыклад, у выніку сусветнай вайны. Таму беларускае грамадства не жадае перамен. 70 працэнтаў нашага насельніцтва (гэта паказваюць усё сацыялагічныя даследаванні) адаптаваныя і не жадаюць іх. І развярнуць іх магчыма толькі шляхам паступовай трансфармацыі, у першую чаргу на эканамічных полі.

— **Тым не менш з боку Еўропы перыядычна гуцаць заявы аб магчымасці ўвядзення эканамічных санкцый. Наколькі яны могуць быць вялікімі па наступствах для Беларусі? Ці можа іх параўнаць з наступствамі, што ўзніклі пасля адключэння Расіі паствага газу?**

— Такіх эканамічных каналаў уздзеяння ў Еўропы няма. Пэўны ўрон санкцыі могуць нанесці, але еўрапейскія санкцыі ў большасці будучы насіць сімвалічны характар. Яны азначаюць, што гэта для Еўропы непрыемна. Акрамя таго, каму і дзе эканамічныя санкцыі змаглі нешта даказаць? Ніводнаму ўраду, які абгаіраецца на дырктэўныя метады кіраўніцтва, санкцыі не падаваліся такімі перакананымі, каб прымусіць змяніць курс. Гэта метадаў уздзеяння, які даўно абанкруціліся і прымяняецца проста з 3-а свай зручнасці. Працейдзя за ўсё ўсёці эканамічныя санкцыі, чым доўга ламаць галаву над тым, як развярнуць краіну, што знаходзіцца на перыферыі тваіх жыццёвых інтарэсаў (маю на ўвазе еўрабюракратыю), да каштоўнасцяў рынкавай эканомікі і палітычнай дэмакратыі.

— **Ці можа Еўропа паісці на тое, каб знізіць для Беларусі наступствы нейкіх санкцый з боку Расіі? Ці зацікаўлена Еўропа ў такой ступені супрацоўніцтва з Беларусію?**

— Пакуль бачныя доказы такой зацікаўленасці адсутнічаюць. Ёсць асырожная дэманстрацыя нейкіх ініцыятыў, выказванні заходніх палітыкаў. Гэта, хутчэй, дэманстрацыя спачування беларускаму народу, які апынуўся ў сітуацыі моцнага знешнепалітычнага і знешнеэканамічнага ціску з боку непараўнальнага па маштабах з Беларусію геапалітычнага ўсходняга суседа. Працістанне пашырэння Расіі знаходзіцца на генным узроўні ў еўрапейскай цывілізацыі. Таксама як і апапенне амерыканцаў, што Расія пачне збіраць землі і верне сабе былы ўплыў з усімі пагарзамі і рызыкамі, характэрнымі процістаянню дзюх супердзяржаў у мінулым.

— **Ці можа Беларусь праводзіць знешнеэканамічны курс, які б у роўнай ступені задавальваў Еўропу і Расію?**

— Калі б гэтае пытанне было задддзена 15 гадоў таму, я адказала б станоўча. Сёння баланс збыты настолькі, што для яго аднаўлення патрабуецца, з аднаго боку, працягла рулітва праца, а з другога — неардынарныя, нестандартныя дзеянні. У мяне ёсць сумненні, што да гэтага гатова еўрапейскае кіраўніцтва... Кіраўніцтва краіны можа зварнуцца да эканамістаў-рынкаўнікаў і заклікаць іх пад свае сцягі. Зразумела, не тых, хто напарумо звязаны з палітычнай апазіцыяй, на што дзюэчая ўлада ніколі не пойдзе. Аднак у Беларусі дастаткова прафасіяналаў, якія прытрымліваюцца рынкавых поглядаў.

— **Як, на вашу думку, будучы развіццё ўзаемаадносінны з Еўропай на працягу годадвух? Ці атрымаюць працэсы, якія назіраліся нядаўна, развіццё або ўсё вярнецца на ранейшае месца?**

— На ранейшае месца ўсё не вярнецца. Аднак можа развіццё ў лепшы бок пры супадзенні некалькіх абставінаў, у першую чаргу воў усіх удзельнікаў сумеснай трансфармацыі. Не толькі Беларусі, павінна трансфармавацца і Еўропа павінна трансфармаваць сваю стратэгію ў адносінах да нашай краіны. Гэта складана ўчыць, тым больш маючы на ўвазе беларускую палітычную апазіцыю, якая з'яўляецца рэфэрэнтнай структурай для заходніх лідараў і поглядаў якой незалежна ад якасці па незразумелымі мне прычынам (магчыма, з-за адсутнасці альтэрнатыўны) тыя прытрымліваюцца.

Так што вялікага аптымізму я не адчуваю. Але ўсё ж такі. Калі ўявіць, што група еўрапейскіх экспертаў, якія займаюцца Беларусію, заняла дакладную пазіцыю, згодна з якой адназначна рэкамендувана свая стратэгія ў адносінах да нашай краіны. Гэта складана ўчыць, тым больш маючы на ўвазе беларускую палітычную апазіцыю, якая з'яўляецца рэфэрэнтнай структурай для заходніх лідараў і поглядаў якой незалежна ад якасці па незразумелымі мне прычынам (магчыма, з-за адсутнасці альтэрнатыўны) тыя прытрымліваюцца.

— **Ці можа Беларусь праводзіць знешнеэканамічны курс, які б у роўнай ступені задавальваў Еўропу і Расію?**

— Калі б гэтае пытанне было задддзена 15 гадоў таму, я адказала б станоўча. Сёння баланс збыты настолькі, што для яго аднаўлення патрабуецца, з аднаго боку, працягла рулітва праца, а з другога — неардынарныя, нестандартныя дзеянні. У мяне ёсць сумненні, што да гэтага гатова еўрапейскае кіраўніцтва... Кіраўніцтва краіны можа зварнуцца да эканамістаў-рынкаўнікаў і заклікаць іх пад свае сцягі. Зразумела, не тых, хто напарумо звязаны з палітычнай апазіцыяй, на што дзюэчая ўлада ніколі не пойдзе. Аднак у Беларусі дастаткова прафасіяналаў, якія прытрымліваюцца рынкавых поглядаў.

— **Як, на вашу думку, будучы развіццё ўзаемаадносінны з Еўропай на працягу годадвух? Ці атрымаюць працэсы, якія назіраліся нядаўна, развіццё або ўсё вярнецца на ранейшае месца?**

— На ранейшае месца ўсё не вярнецца. Аднак можа развіццё ў лепшы бок пры супадзенні некалькіх абставінаў, у першую чаргу воў усіх удзельнікаў сумеснай трансфармацыі. Не толькі Беларусі, павінна трансфармавацца і Еўропа павінна трансфармаваць сваю стратэгію ў адносінах да нашай краіны. Гэта складана ўчыць, тым больш маючы на ўвазе беларускую палітычную апазіцыю, якая з'яўляецца рэфэрэнтнай структурай для заходніх лідараў і поглядаў якой незалежна ад якасці па незразумелымі мне прычынам (магчыма, з-за адсутнасці альтэрнатыўны) тыя прытрымліваюцца.

— **Ці можа Беларусь праводзіць знешнеэканамічны курс, які б у роўнай ступені задавальваў Еўропу і Расію?**

— Калі б гэтае пытанне было задддзена 15 гадоў таму, я адказала б станоўча. Сёння баланс збыты настолькі, што для яго аднаўлення патрабуецца, з аднаго боку, працягла рулітва праца, а з другога — неардынарныя, нестандартныя дзеянні. У мяне ёсць сумненні, што да гэтага гатова еўрапейскае кіраўніцтва... Кіраўніцтва краіны можа зварнуцца да эканамістаў-рынкаўнікаў і заклікаць іх пад свае сцягі. Зразумела, не тых, хто напарумо звязаны з палітычнай апазіцыяй, на што дзюэчая ўлада ніколі не пойдзе. Аднак у Беларусі дастаткова прафасіяналаў, якія прытрымліваюцца рынкавых поглядаў.

— **Як, на вашу думку, будучы развіццё ўзаемаадносінны з Еўропай на працягу годадвух? Ці атрымаюць працэсы, якія назіраліся нядаўна, развіццё або ўсё вярнецца на ранейшае месца?**

— На ранейшае месца ўсё не вярнецца. Аднак можа развіццё ў лепшы бок пры супадзенні некалькіх абставінаў, у першую чаргу воў усіх удзельнікаў сумеснай трансфармацыі. Не толькі Беларусі, павінна трансфармавацца і Еўропа павінна трансфармаваць сваю стратэгію ў адносінах да нашай краіны. Гэта складана ўчыць, тым больш маючы на ўвазе беларускую палітычную апазіцыю, якая з'яўляецца рэфэрэнтнай структурай для заходніх лідараў і поглядаў якой незалежна ад якасці па незразумелымі мне прычынам (магчыма, з-за адсутнасці альтэрнатыўны) тыя прытрымліваюцца.

— **Ці можа Беларусь праводзіць знешнеэканамічны курс, які б у роўнай ступені задавальваў Еўропу і Расію?**

— Калі б гэтае пытанне было задддзена 15 гадоў таму, я адказала б станоўча. Сёння баланс збыты настолькі, што для яго аднаўлення патрабуецца, з аднаго боку, працягла рулітва праца, а з другога — неардынарныя, нестандартныя дзеянні. У мяне ёсць сумненні, што да гэтага гатова еўрапейскае кіраўніцтва... Кіраўніцтва краіны можа зварнуцца да эканамістаў-рынкаўнікаў і заклікаць іх пад свае сцягі. Зразумела, не тых, хто напарумо звязаны з палітычнай апазіцыяй, на што дзюэчая ўлада ніколі не пойдзе. Аднак у Беларусі дастаткова прафасіяналаў, якія прытрымліваюцца рынкавых поглядаў.

— **Як, на вашу думку, будучы развіццё ўзаемаадносінны з Еўропай на працягу годадвух? Ці атрымаюць працэсы, якія назіраліся нядаўна, развіццё або ўсё вярнецца на ранейшае месца?**

— На ранейшае месца ўсё не вярнецца. Аднак можа развіццё ў лепшы бок пры супадзенні некалькіх абставінаў, у першую чаргу воў усіх удзельнікаў сумеснай трансфармацыі. Не толькі Беларусі, павінна трансфармавацца і Еўропа павінна трансфармаваць сваю стратэгію ў адносінах да нашай краіны. Гэта складана ўчыць, тым больш маючы на ўвазе беларускую палітычную апазіцыю, якая з'яўляецца рэфэрэнтнай структурай для заходніх лідараў і поглядаў якой незалежна ад якасці па незразумелымі мне прычынам (магчыма, з-за адсутнасці альтэрнатыўны) тыя прытрымліваюцца.

Мастак, які наказвае праўду

18 лютага народнаму мастаку СССР і Беларусі, акадэміку, Герою Беларусі, ветэрану Вялікай Айчыннай вайны **Міхаілу САВІЦКАМУ** споўніцца 85. У гэты ж дзень у Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі ачынецца яго персанальная выстаўка.

Яго біяграфія — суцэльны шлях выпрабаванняў. Фронт, 250 дзён абароны Севастопаля, канцлагеры Мітэльбау-Дора, Бухенвальд, Дахау... Доўгай была дарога і да прызнання. Мастак добра помніць тыя часы, калі яго работы здымалі з выставак, таму што «няма энтузіязму на тварах праўднікоў», таму што гэта «скажэнне рэалісці», таму што «Ленін намалюваны няправільна...» Калісьці яго апанентам крытыкавалі за адыход ад сацыялістычнага рэалізму, а зараз, наадварот, сёй-той бачыць у ім «апалагета сацрэалізму»... А ён, не зваякуючы ні на што, заўсёдна працуе.

«...Ужо больш як п'ястагоддзя Міхаіл Андрэевіч Савіцкі штодзень прыходзіць у майстэрню. Працуе без выхадных і святаў, без водпуску. Ён не любіць пампэзнасці, высакамоўных слоў — і не любіць юбілеяў. Таму што яны адцягваюць ад работы».

А работы ў Міхаіла Савіцкага шмат. І шмат заду. Ён хоча пацпець ажыццявіць іх.

Зараз мастак працуе над вялікім палатном, якое адкрывае яшчэ адну жорсткую прабу Вялікай Айчыннай вайны на Беларусі. Прабу, якую не усё ведаюць і пра якую чамусьці доўга камаўчалі... Новая работа Майстра — «Скобрак-1944».

Міхаіл Савіцкі расказвае: — У цыкле «Лічы на сэрцы»

— Работы ў Міхаіла Савіцкага шмат. І шмат заду. Ён хоча пацпець ажыццявіць іх.

Зараз мастак працуе над вялікім палатном, якое адкрывае яшчэ адну жорсткую прабу Вялікай Айчыннай вайны на Беларусі. Прабу, якую не усё ведаюць і пра якую чамусьці доўга камаўчалі... Новая работа Майстра — «Скобрак-1944».

Міхаіл Савіцкі расказвае: — У цыкле «Лічы на сэрцы»

— Работы ў Міхаіла Савіцкага шмат. І шмат заду. Ён хоча пацпець ажыццявіць іх.

Зараз мастак працуе над вялікім палатном, якое адкрывае яшчэ адну жорсткую прабу Вялікай Айчыннай вайны на Беларусі. Прабу, якую не усё ведаюць і пра якую чамусьці доўга камаўчалі... Новая работа Майстра — «Скобрак-1944».

Міхаіл Савіцкі расказвае: — У цыкле «Лічы на сэрцы»

— Работы ў Міхаіла Савіцкага шмат. І шмат заду. Ён хоча пацпець ажыццявіць іх.

Зараз мастак працуе над вялікім палатном, якое адкрывае яшчэ адну жорсткую прабу Вялікай Айчыннай вайны на Беларусі. Прабу, якую не усё ведаюць і пра якую чамусьці доўга камаўчалі... Новая работа Майстра — «Скобрак-1944».

Міхаіл Савіцкі расказвае: — У цыкле «Лічы на сэрцы»

— Работы ў Міхаіла Савіцкага шмат. І шмат заду. Ён хоча пацпець ажыццявіць іх.

Зараз мастак працуе над вялікім палатном, якое адкрывае яшчэ адну жорсткую прабу Вялікай Айчыннай вайны на Беларусі. Прабу, якую не усё ведаюць і пра якую чамусьці доўга камаўчалі... Новая работа Майстра — «Скобрак-1944».

Міхаіл Савіцкі расказвае: — У цыкле «Лічы на сэрцы»

— Работы ў Міхаіла Савіцкага шмат. І шмат заду. Ён хоча пацпець ажыццявіць іх.

Зараз мастак працуе над вялікім палатном, якое адкрывае яшчэ адну жорсткую прабу Вялікай Айчыннай вайны на Беларусі. Прабу, якую не усё ведаюць і пра якую чамусьці доўга камаўчалі... Новая работа Майстра — «Скобрак-1944».

Міхаіл Савіцкі расказвае: — У цыкле «Лічы на сэрцы»

— Работы ў Міхаіла Савіцкага

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ХОЧАЦЕ — ВЕРЦЕ, ХОЧАЦЕ — ПРАВЕЦЕ

Я мілага пазнаю... па колеру аўтамабіля

Ці можна даведацца, якія хваробы падпілююваць мужчыну? Безумоўна. Прычым для гэтага не абавязкова звяртацца да складаных лабараторных даследаванняў. Дастаткова пацікавіцца колерам яго аўтамабіля (ці якому колеру ён аддае перавагу). Жалезны конь — увабленне ўсіх мужчынскіх надзей і амбіцый, амаль другое «я», таму яго колер мужчыны выбірае, кіруючыся выключна падсвядомым імпульсам. А менавіта падсвядомы колеравы прыхільнасці, лічачы спецыялісты, і вызначаюць схільнасць да розных хвароб.

ЧОРНЫ І БЕЛЫ

Супярэчлівыя колеры? Такі тым не менш, тыя, хто іх выбірае, вельмі падобныя. Для іх важна, якое яны займаюць становішча ў грамадстве, яны славалюбівыя і рашучыя. У штодзённых жыццях аматары чорна-белага арганізаваныя і дысцыплінаваныя, на рабочым месцы і дома любяць чысціню і парадка. Аднак часта яны бываюць сухарамі. **Затое праблем са здароўем «чорна-белыя» амаль не ведаюць. Як правіла, яны зможаць да старасці займаюцца спортам і стараюцца ва ўсім прытрымлівацца «умеранасці і акуртанасці».**

СІНІ

Сіні колер звычайна звязваюць з духоўным узвышэннем чалавека, яго чысцінёй. Тыя, каму падабаецца сіні, сціплыя і меланхолічныя, стараняцца і добра сумленныя, цяжкі прыязнасць тых, хто іх акружае. Аднак яны схільныя да празмернага самакапанання і, як вынік, да депрэсіі.

ЗЯЛЕНЫ

Гэта колер аматараў і абаронцаў прыроды, якія умеюць пазбягаць стрэсу. Яны жывуць у гармоніі з наваколлем, што, дарчы, не выключна наяўнасці ў іх нейкай допі эгаізму. Аматары зялёных аўтамабіляў практычныя, пунктуальныя і прадбачлівыя. Дом і сям'я для іх важнейшыя за

-2388-

ЧЫРВОНЫ

Тыя, хто выбірае жэлізнага каня пакарнай разамлёўкі, заўсёды імкнучыся з кімсьці сапернічаць, жыццё яны ўспрымаюць з азартна гульця, які ствараецца заўсёды выйграе.

АМАТАРЫ ЧЫРВОНЫХ МАШЫН

Улюблёны дзейнасці імкнучыся да вышэйшых ступеняў у жыцці і спадгледзіва, смелыя і запальчывыя, але часта працягваюць на знос. Менавіта гэта, а таксама схільнасць да агрэсіі прыводзіць да таго, што яны станаюцца ахвярамі інсульту, сэрцабурскіх (МЕТАЛІК).

Уладальнікі «металічных» аўтамабіляў не заўсёды цвяроза ацэньваюць сваё становішча ў грамадстве, аднак любяць, калі ўсе захапляюцца іх густам і элітанасцю. Увогуле, знешні бок жыцця для іх часта важнейшы, чым змест, таму яны больш раздзяляюць аб спорце, чым займаюцца ім. Іншы раз запуюніваюць, што прытрымліваюцца тэорыі здаровага харчавання, а самі не здарваюць з таных закусканых. Ці варта здзіўляцца, што «металікі» пакутуюць ад захворванняў страўніка? Не менш часта

-2388-

(асабліва пасты 50 гадоў) іх мучыць прастатыт і гэмарой. **ЖОУТЫ** Яму аддаюць перавагу крыху бестурботныя людзі вясёлыя і спакойнага характару з зайдзонай здольнасцю падабацца і прыцягваць да сябе людзей. Некаторыя з іх бываюць схільныя да паспешлівых рашэнняў і авантурных учынкаў. Імкнучыся рэалізаваць свае прыродныя здольнасці, аматары жоўтых машын іншы раз пераацэньваюць свае сілы і ствараюць пільнасць. Восць чаму яны нярэдка становяцца пацыентамі траўматолага.

ХАТНЯЯ МАЙСТЭРНЯ

Падстаўка для мікрахвалеўкі

Мікрахвалеўку печ, без якой многія гаспадыні ўжо не уяўляюць свайго жыцця, можна размясціць на сцяне пры дапамозе трывалых крашчэтынаў (гл. малюнак). Пры гэтым неабходна памятаць, што вышыня, на якую маюцца крашчэтыны, павінна быць зручнай для ўсіх, хто карыстаецца мікрахвалеўкай. Прасторы ж пад пецкай скарыстайце для слоўка з сыпчымі прадуктамі, якія могуць захоўвацца не ў маразільніку.

ВАРТА ПРЫСЛУХАЦА

Апошні штрэх да касцюма

Псіхалагі сцвярджае, што даўжыня гальштук характарызуе псіхалагічны партрэт яго ўладальніка. Занадта ўпэўнены ў сабе мужчына выбірае доўгі гальштук, ледзь не да кален. Сарамлівы, наадварот, носіць вельмі кароткі гальштук.

- Гальштук павінен спалучацца ці кантраставаць з колерам касцюма або кашулі.
- Вузел мусіць быць тугім, але шырокім.
- Абавязкова даўжыня гальштукі — на 2 см ніжэй, чым спражка рэменя.
- Гальштукі з малюнкам носяць з аднатоннымі кашулямі, аднатонныя гальштукі — з кашулямі ў клетку ці палоску, прычым колер гальштукі павінен супадаць з колерам палосак. Да цёмнага касцюма і цёмнай кашулі прыдатны больш светлы гальштук, на тон святлейшы, чым касцюм.

МУЖЧЫНАМ НА ЗАМЕТКУ

Ці ведаеце вы...

...што для зняцця стрэсу псіхалагі раецца... пагаліцца. Аднастайныя рукі, якія паўтараюцца, заспакойваюць, дыханне становіцца роўным, паніжаецца частата сардэчных скарачэнняў. Акрамя таго, пры вільготным галенні мужчына інстынктыўна стараецца рухаць брытвай як мага акуртаней, каб не парэзацца, а пры сухым яго «укальхвае» роўны гул электрабрытвы.

-2389-

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАУ.

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

СКАНВОРД (10 лютага). Па гарызанталі: Паліп. Арлазораў. Куляміт. Пагорак. Апоп. «Лад». Кадэт. Рака. Смалава. Азу. Карп. Лантан. «Верасы». Махляр. Ком. Ева. Купала. Сауна. Січожа. Мак. Трап. Парад. Лагода. Адам. Задача. Аргумент. Па вертыкалі: Асёл. Аладаў. Клоун. Талант. Праца. Явар. Лаза. Піпак. Нара. Арка. Снагада. Лог. Ода. Орда. Удача. Плеру. Амар. Алтар. Кап. Затака. Лемер. Друк. Атакама. Якар. Солад. Прымак. Батут.

Intež - ПОЛ

У ТУРМУ — ЗА ЦЯГУ ДА ШАКАЛАДУ

Галандскі журналіст Тэн ван-дэ-Кекен звярнуўся ў амстэрдамскі суд з патрабаваннем асудзіць яго за паяданне шакаладу. Паводле яго слоў, такім чынам ён вядзе барацьбу з выкарыстаннем дзіцячай працы на плантацыях па вырошчванню какава-бабу ў Кот-д'Івуары. «Калі мяне прызнаюць вінаватым у гэтым злачынстве, то пад суд можа трапіць любы, хто есць шакалад. Я спадзяюся, што людзі не будуць купляць шакалад, тым самым будзе нанесены ўдар па вялікіх карпарацыях, і яны будуць вымушаны нека ўладзіць праблему», — заявіў журналіст. Кот-д'Івуар з'яўляецца асноўным вытворцам какава-бабу ў свеце. Паводле звестак шэрагу міжнародных праваабарончых груп, на плантацыях там выкарыстоўваецца рабская праца дзяцей. Журналіст заявіў, што прывёз з Афрыкі аднаго з дзяцей-рабаў, які будзе сведчыць у судзе супраць яго.

7 ГАДОУ У ПОЎНАЙ ЦЕМРЫ

У Аўстрыі маці арыштавана за жорсткае абыходжанне з уласнымі дзецьмі. 7 гадоў таму ў жанчыны з горада Ліцц пасля разводу з мужам здарылася нервовае расстройства. Разам са сваімі трыма дачкамі 45-гадовая маці забарыкадзіравалася ў доме, забіла вокны, выкруціла ўсе ялімачкі. 6-гадовая Вікторыя, 10-гадовая Катарына і 13-гадовая Элізабет практычна не выходзілі на вуліцу і не наведвалі школу, каляколі маці заявіла, што будзе выдзіць іх сама. Калі да дзяцей прызджаў бацька, жанчына казала, што яны хвароюць або знаходзяцца ў бабці. Дзіцячым практычна не бачылі дзённага святла. Яны былі вымушаны жыць у доме сярэд метравага слоя бруду. Яны гулялі з мышамі, давалі ім мншчкі. З гадамі дзіцячым страцілі здольнасць нармальна размаўляць. Бацька і судзіць некалькі разоў звярталася да ўлады, аднак нічога не адбывалася. Толькі пасля таго, як год таму адзін з суседзяў падаў у суд, справа зрушылася. 53-гадовая жанчына арыштавана, а яе тры знаходзяцца ў рэабілітацыйным цэнтры ў горадзе Кернтэр.

СТРЫПТЫЗ У АЭРАПОРЦЕ

66-гадовы немец у аэрапорце Філіпін паказаў стрымтыз, ускіпеўшы з-за ўніклавага мытнага кантролю. Выхадка можа каштаваць немцу 6 гадоў турмы. Ханс Юрген Оскар фон Нургушўскі меў намер вылецець з Манілы ў Франкфурт. Разам з усімі ён праходзіў агляд, які нечакана для яго зацягнуўся. Пазам незразумелых прычынах пасажыра папрасілі двойчы прайсці праз рэнтгенаўскі апарат. Тады ў знак пратэсту ён сарваў з сябе штаны. Супрацоўнікі аэрапорта адразу ж выклікалі паліцыю, пасля чаго пасажыр быў арыштаваны. Краўчын службы бяспекі аэрапорта заявіў, што стрымтыз шаркаваў яго падначаленых. Паводле яго слоў, эмацыянальныя філіпінцы грамадзяне звычайна абыжурваюцца тым, што выказваюць сваё незадавальненне словамі. «А гэты пасажыр амаль нічога не казаў і раптоўна распрэнуўся ад злосці», — заявіў ён.

Падрыхтаваў Ігар РЫГОРАЎ.

Сёння

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня	Месяц	Маладзік у 18.15.
Мінск	7.26	17.22	9.56	Імяніны	Міхалей, Георгія, Івана, Кірылы, Мікалая, Сідара, Сяргея, Фёдары, Юрыя;
Віцебск	7.19	17.09	9.50	Імяніны	Абрама, Аляксандра, Аляксея, Георгія, Івана, Кірылы, Мікалая, Сідара, Сяргея, Фёдары, Юрыя;
Магілёў	7.16	17.12	9.56	Імяніны	К. Сільвы, Сусанны, Аляксея, Збігнева, Лукаша, Расціслава..
Гомель	7.09	17.12	10.03		
Гродна	7.41	17.38	9.57		
Брэст	7.38	17.42	10.04		

Надвор'е на заўтра

Абазначэнні: воблачна, перам. вобл., ясна.

°C уначы, °C удзень

Горад	Тэмпература
Віцебск	-13...-11
Гродна	-12...-10
Мінск	-12...-10
Магілёў	-16...-14
Гомель	-16...-14
Брэст	-8...-6

Няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў

...у суседзях

Горад	Тэмпература
ВАРШАВА	+2 — +4 °C
МАСКВА	-7 — -5 °C
ВІЛЬНЮС	-4 — -2 °C
РЫГА	-2 — 0 °C
КІЕЎ	-4 — -2 °C
С-ПЕЦЬЯРБУРГ	-2 — 0 °C

17 лютага

1386 год — шлюбом наследніцы польскага прастола Ядвігі і вялікага князя літоўскага Ягайлы аформлена польска-літоўская ўнія.

1600 год — у Рыме, абвінавачаны ў ерасі, спалены Джардана Бруна.

«Ніколі не праб'еца на верх той, хто не робіць таго, што яму кажуць, і той, хто робіць не больш за тое, што яму кажуць».

Дэйл Карнегі (1888—1955), амерыканскі пісьменнік, педагог, псіхалаг.

Паважаны Іван Канстанцінавіч КЛІМОВІЧ з в. Апецкі. Калектыў работнікаў Аталескага выкапнага сардэчна вішэау в.ас з 60-гадзек. Моцнаса вам здароўя, вішэау, сямейнага дабрабыту, даўсалецця.

Тэлесеткі

НАСТАССЯ СЛУЦКАЯ СТАЛА... СПАДАРОЖНІЦАЙ БАЕВІКОЎ

СУМЕСНАЕ БЕЛАРУСКА-РАСІЙСКАЕ КІНО ХУТКА ТРАПІЦЬ НА ТЭЛЕЭКРАНЫ

Восі і вылаў нарэшце сваю актёрскую Купалаўскага тэатра Святаля Зелянюкоўскага пацвердзіць, што ў кіно яна можа стварыць нешта большае і цікавейшае, чым раматныя вобразы слускай князюшкі. Адбылося гэта ў 4-серыйнай псіхалагічнай меладраме «Маёра Ветраў», якую знялі паводле твораў Мікалая Чарніца расійскай кампанія «Арт Сінема Груп», Белтэлерадыёкампанія і нацыянальная кінастудыя «Беларусьфільм». Праўда, роля ў Святлане не вялікая і нават не самая галоўная, але ж запамінальная.

Літаральна ў студзені 2006 года быў скончаны этап агучвання карціны, а 26 лютага мы з вамі ўжо ўбачым першую серыю гэтага напалова баевіка-напалова меладрамы.

«Маёра Раману Ветраву — ветэрану афганскай вайны, кдрамату афіцэру спецназа — выпадае ўступіць у барацьбу з бандай міжнароднага наркагандаляра Хахіма. Той вырашыў арганізаваць у родным горадзе Ветрава Рэчанску перавалачны пункт для перапраўкі ў Заходнюю Еўропу буйных партый наркатыкаў. У баі з бандай Хахіма гіне бацька Ветрава. Каханая дзячыцца маёра Марына выходзіць замуж за ягонага былога сябра — цяперашняга падручна Хахіма, уладальніка «наркатычнага» капіталу. Сам Ветраў трапляе пад суд і, бязвінна асуджаны, ідзе ў турму. Аднак каляколі доўг гадоў, вернасьць і мужнасць для Ветрава — не пустыя словы, ён пачынае, здавалася б, безнадзейную барацьбу... і выйграе.

Галоўнага героя, дарчыні, іграе Алег Штэфанко.

Святочны настрой

УСЕ НА УСХОД, АБО ПОЎНЫ ФЭН-ШУЙ

Герані песні «Віа Гра» спатрэбілася пяць спробаў, каб знайсці сваё жаноцае шчасце. У тых, хто святя верыць у прыметы «Як Новы год сустрэнеш, так і правядзеш», ёсць трэцяя спроба змяніць жыццё ў лепшы бок. Паводле ўсходняй традыцыі, «кітайскі» Новы год наступіць толькі 18 лютага. У ноч з суботы на надзелю, у 00.14 Сабака перададзец эстафету Вогненнай Свіні.

ЧАГО ЧАКАЎ? ШТО РАБІЦЬ? ЯК НАЙЛЕПШ СУСТРЭЦЬ?

Калі ўжо называць гэты Новы год кітайскім, то і ўспрымаць яго, напэўна, трэба скрозь прызму ўсходняй філасофіі. Напрыклад, паводле фэн-шуй. Але гэта не зусім філасофія. Кажуць разумелай мовай, фэн-шуй — комплекс ведаў, абрадаў і дзейняў, якія дапамагаюць наладзіць гармонію з самім сабой і ўсім жывымі сіламі Сусвету.

Паводле тлумачэння фэн-шуй, 2007 год абядае быць эмацыянальным, непрадказальным і насычаным нечаканымі рашэннямі. Добра і дрэнная энергія памяняюць накірункі, і трэба гэта ўлічыць, перш чым арганізаваць сваё жыццё па-новаму. Для таго, каб вызначыць удачлівае кірунак з сектараў дома, дзе вы жыце, або месца, дзе вы працуеце, спатрэбіцца план памяшкання і звычайны кампас. Перш-наперш неабходна вызначыць арыентацыю памішкання па баках свету і пазначыць на

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, А. МЯСНІКОЎ, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЎЛКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІРДЗІЦКАЯ, А. СПАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмалыцкага, 10-а. ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287-19-19; аддзелаў: пісьмаў — 287-18-64, падлікі і распаўсюджвання — 287-18-51, кордынгача — 287-19-88, сакратарыята — 292-05-82.

НЕДАХОП СНУ — ФУНДАМЕНТ ПАЎНАТЫ

Дзеці, якія недаспаюць, як правіла, маюць лішняю вагу. Такія выносава змешчана ў справядачы даследаванні, якое нядаўна было праведзена ў ЗША.

Вучоныя на працягу пяці гадоў назіралі больш як 2 тысячы дзяцей, які праслілі бацькоў вясці падрабязныя дзённікі для вывучэння асаблівасцяў сну і яго сувязі з вагой дзіцяці. «Дзеці, якія недаспаюць, гадоў праз пяць, як правіла, пачынаюць пакутаваць ад празмернай сваёй вагі», — адзначае Эмілі Снел, якая прымала ўдзел у эксперыменце. У дзіцяці ва ўзросце 3—8 гадоў дадатковага гадзіна сну больш чым на 30 працэнтаў скарачае верагоднасць узнікнення лішняй вагі, а ў дзіцяці ва ўзросце 7—13 гадоў гадзіна сну зніжае верагоднасць атрымання лішняй кілаграмаў на 31—35 працэнтаў.

Паводле сну можа ўплываць на гармонію, якія ў сваю чаргу ўплываюць на апетыт, акрамя таго, ён робіць дзіцяце больш пасіўным, што зніжае іх фізічную актыўнасць на працягу дня. Зараз вучоныя аднак вывучаюць і шэраг іншых фактараў, якія могуць уплываць на гэтую праблему.

ВЕНЕРА СОНЦАВА

Добра, калі вы фарміце ў чыровым колеры падарункі сябрам і сваякам, падрытуеце чыровыя канверты з «грашыма ўдачы», прындзеце ў гэты час чыровым пакецку, чыровымі ваткамі або пладамі, чыровым віном. Можна павесіць маскі лую — лішчыца, яны адганяюць злых духаў. І больш смяяцца — вы ж чакаеце шчасця, дык няхай яго прыдзе раздзіліць і павялічыць вашу радасць!

ВЕНЕРА СОНЦАВА.

НОВЫ ВАРЫЯНТ ПАЛІВА

Універсітэт амерыканскага штата Юта аб'явіў аб стварэнні тэхналогіі, якая дазваляе вырабляць паліва для дызельных рухавікоў са звычайнай сажалкавай ціны — зялёных водарасцяў, якія пакрываюць паверхню вадаёмаў са стаячай ці маларухомай вадою.

Амерыканскія вучоныя яшчэ некалькі гадоў назад даказалі, што гэтыя водарасці ў пэўных умовах здольныя вырабляць вадарод, які лічыцца самым перспектывым палівам будучага. Аднак новыя даследаванні паказалі, што ціна мае шанцы стаць крыніцай бясплатна ўжо ў бліжэйшай гадзі. Яны знайшлі спосаб атрымаваць з водарасцяў расліннае масла і пераарбітаваць яго ў паўнаватраснае дызельнае паліва. Гэта тэхналогія дазваляе атрымаваць з аднаго гектара раскі да 40 тысяч літраў масла, якое практычна без страт ператвараецца ў вадкае паліва.

У якасці сыравіны для вытворчасці паліва водарасці маюць істотную перавагу перад соямі і кукурузай, якія зараз выкарыстоўваюцца для гэтай мэты. Кукуруза і соя з'яўляюцца каштоўнымі харчовымі культурамі і да таго ж вырошчваюцца на добрых глебах, таму іх масавыя выкарыстанне для вытворчасці паліва выклікае падарожжы многіх прадуктаў харчавання. Ціна ж, наадварот, у якасці ежы ці харчовых дабавак не выкарыстоўваецца і займае вялікія плошчы вадаёмаў па ўсім свеце. Мяркуюцца, што вытворчасць камерцыйна канкурэнтаздольнага дызельнага паліва можна будзе пачаць не пазней 2009 года.

У НЕТРАХ ЗЯМЛІ ЗНОЙДЗЕНЫ АКІЯН

Комплексны аналіз вынікаў сейсмічнага надзірання Зямлі дазволіў групе вучоных пад кіраўніцтвам прафесара Вашынгтонскага ўніверсітэта Майкла Вайсена прыйсці да высновы, што пад усходняй часткай Еўразіі ў манты, на глыбіні каля 1 тысячы кіламетраў размешчаны вялізны рэзервуар вады — падземны акіян.

Вывад зроблены на падставе змянення скорасці праходжання сейсмічных хваляў, якая характарызуе шчыльнасць парод у нетрах Зямлі. Новае адкрыццё, калі пачаўся рэзніца інтэрпрэтацыя атрыманых звестак будзе пацверджана наступнымі даследаваннямі, здольнае істотна ці нават кардынальна змяніць нашы ўяўленні аб будаўніцтве нетраў уласнай планеты.

НЕДАХОП СНУ — ФУНДАМЕНТ ПАЎНАТЫ

Дзеці, якія недаспаюць, як правіла, маюць лішняю вагу. Такія выносава змешчана ў справядачы даследаванні, якое нядаўна было праведзена ў ЗША.

Вучоныя на працягу пяці гадоў назіралі больш як 2 тысячы дзяцей, які праслілі бацькоў вясці падрабязныя дзённікі для вывучэння асаблівасцяў сну і яго сувязі з вагой дзіцяці. «Дзеці, якія недаспаюць, гадоў праз пяць, як правіла, пачынаюць пакутаваць ад празмернай сваёй вагі», — адзначае Эмілі Снел, якая прымала ўдзел у эксперыменце. У дзіцяці ва ўзросце 3—8 гадоў дадатковага гадзіна сну больш чым на 30 працэнтаў скарачае верагоднасць узнікнення лішняй вагі, а ў дзіцяці ва ўзросце 7—13 гадоў гадзіна сну зніжае верагоднасць атрымання лішняй кілаграмаў на 31—35 працэнтаў.

Паводле сну можа ўплываць на гармонію, якія ў сваю чаргу ўплываюць на апетыт, акрамя таго, ён робіць дзіцяце больш пасіўным, што зніжае іх фізічную актыўнасць на працягу дня. Зараз вучоныя аднак вывучаюць і шэраг іншых фактараў, якія могуць уплываць на гэтую праблему.

ВЕНЕРА СОНЦАВА

Добра, калі вы фарміце ў чыровым колеры падарункі сябрам і сваякам, падрытуеце чыровыя канверты з «грашыма ўдачы», прындзеце ў гэты час чыровым пакецку, чыровымі ваткамі або пладамі, чыровым віном. Можна павесіць маскі лую — лішчыца, яны адганяюць злых духаў. І больш смяяцца — вы ж чакаеце шчасця, дык няхай яго прыдзе раздзіліць і павялічыць вашу радасць!